

Slovenskim pisateljem in bralcem.

(Konec.)

Ko končavam danes te drobne odlomke, reči treba še nekoliko o njihovem namenu in duhu.

Ker naročniki platnice večinoma zavrnejo, zato nisem namerjal pisati v taki obliki in podajati tako vsebino, katera je vredna dolgega obstanka. Hotel sem z opazkami samo vzbujati, pojasniti to in ono stvar — rekel bi — mimogredé; nadejal sem se, da se spretnejša pisateljska moč poprime dotičnega predmeta in ga obdela temeljito. V pisateljevanju večkrat naletim na razne stvari, ki se mi zdé vredne preišljevanja in učenja; a baviti se ž njimi temeljito — ne morem. Godi se jednako pač še drugim pisateljem in vem da tudi bralcem.

Če se pozneje zopet lotim katerega izmed tukaj omenjenih vprašanj, dal bom spisu drugačno obliko, dokazom pa bolj znanstveno podlago.

Zaradi takega ravnanja mi pač nihče ne more zameriti. Urednik leposlovnega in znanstvenega lista ima opraviti dan

na dan z raznimi spisi in rokopisi. Tu je prilike dovolj, da opazuje dobre in slabe strani v pisavi. Gledé na uspeh je pa dosegel že veliko tisti, ki je vzbudil zanimanje — morda celo veljavnih mož — za kak predmet.

O duhu teh odlomkov omenjam, da sem želel najprej kazati razloček med bolj in manj važnimi stvarmi v pisavi, ali na ta razloček vsaj opozarjati. Oni ravna modro, ki vse stvari prav loči, vsako pa ceni po istiniti vrednosti. Bistvo nam bodi bistvo, a malenkost bodi malenkost! — Iz takega razsojevanja si pridobi čitatelj in bralec neko slobodo in tudi slobodoljubnost, katere ne morem dovolj priporočati. Če ljubimo slobodo sami zase, ne kratimo je drugim! Več slobode, več spoštovanja, več zaupanja: to hode dalo več rado voljnega soglasja in jedinstva. Ne povezujmo slovstva v trdne sponse, kjer nam Bog in cerkev ne vele vata, marveč naše slovstvo bodi lepa, preprosta slika lepih slovenskih svojstev!

Knjižni glasnik.

Izšle so *knjige družbe sv. Mohorja* za l. 1893. Te-le so:

1. *Jeruzalemski romar*, II. zvezek.
2. *Molitvenik: Življenja srečen pot.*
3. *Kitajci in Japonci.*
4. *Naše škodljive rastline*, II. snopič.
5. *Na krivih potih* (Slovenske večernice), 47. zvezek.
6. *Koledar za l. 1894.*

Slovanska knjižnica. Urejuje in izdaja *Andr. Gabršček. Ratmir. Povest iz češke zgodovine. Spisal Jan Vávra; poslovenil Petrovič. Tiska in zalaga «Goriška tiskarna» A. Gabršček v Gorici, Gosposka ulica šte. 9. Cena 12 kr. — «Slov. knjižnica» izhaja vsakih 14 dnij, počenši v soboto 7. oktobra l. 1893. v snopičih po 3—5 pol obsežnih. Naročnina za 26 snopičev na leto znaša 2 gld. 60 kr. Sedaj še ne moremo stvarno poročati o tem književnem delu. Uvod*

poudarja — in na to opozarjamo tudi mi —, da «Slov. knjižnica» ni za nedoraslo mladino.

Milje i omilje ili Milica i Nevenka. Celokupni sbornik ljubavnih pjesama J. Sundečića. Dionička tiskara u Zagrebu. 1893. 8°. Str. XXXVI + 292. Cena 1 gld. Znanega pesnika (pravoslavnega duhovnika) Sundečića erotične pesmi so tu zbrane in razvrščene po časnem redu.

Zapisci za mrtvog doma. Napisao F. M. Dostojevski. Sruskoga preveo Stjepan Lukić. U Zagrebu. Knjižara jugoslavenske akademije. (Knjižara Dioničke Tiskare.) 1891. 8°. Str. 346. Cena 1 gl. 20 kr.

De scientia media seu thomismi cum molinismo concordia. Dissertatio auctore Fr. dr. Žigon., sac. archid. Gortiensis. Cum licentia Celsissimi, Excell. ac Reverendissimi archiepiscopi Gortiensis.

Typis Hilarianis. 1893. 8°. Str. 136.

— Razveselila nas je ta čisto znanstvena knjiga, dokaz, da ljubezen do stroge vede pri nas še ni usahnila. A poročati o tem delu še ne moremo.

Glas Naroda. *List slovenskih delavcev v Ameriki.* — To je najnovejši slovenski list in sicer — v Ameriki, česar bi se človek najmanj nadejal. Tako imamo sedaj v Ameriki dva lista, v letošnjem letu pa je ta že osmi novi list. Zares tako rodovitnega leta za liste še nismo imeli. Pa reci kdo kar koli, izvestno kažejo Slovenci, da so žilavi, delavni in pogumni. Ta list bode list za delavski stan, ker nimajo Slovenci nobenega takega. Delavski stan «zastopati, zagovarjati in braniti, stavili smo si nalogo». — «V sveto nalogo smo si torej vzeli braniti in po pravi poti voditi rojake-delavce v Ameriki in tudi kaj koristnega pisati za brate sotrpince v stari domovini. Sveta nam bode vera katoliška, ne bodemo se je dotikali, temveč branili bodemo to dragoceno svetinjo, katero smo podedovali od naših vernih mater. Odločno stali bodemo na narodni podlagi in priporočali našim rojakom, da naj vedno in povsodi med seboj govorijo naš lepo doneči slovenski jezik in da naj se nikdar ne sramujejo biti sinovi malega, toda čillega naroda slovenskega, katerega ljubiti je naša dolžnost.» Načrt listov obeta mnogo in sicer kaže 1. štev. spretnost urednikovo. Ali se pa bode mogel vzdržati v naših slabih gmotnih razmerah, na to ne moremo odgovoriti. Podpisani so: Anton Logar, J. Rems, Fran Sakser — založniki. Za Evropo stane do konca tega leta 1 gld. in se naroča: «Glas Naroda» 436 E. 72nd St. New York City.

Zvezdica. *Polka-mazurka, za klavir zložil H. Volarič.* Op. 4. Cena 45 kr. Založil L. Schwentner. Knjižgarna v Brežicah. (2 str. fol.)

Pot v rudnik.

